

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ระบบการศึกษาของไทยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับอนุบาลศึกษา
2. ระดับประถมศึกษา
3. ระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็นสายสามัญและสายอาชีพ
4. ระดับอุดมศึกษา

ในปัจจุบันระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาสายสามัญนั้นได้จัดเป็นระบบ 4-3-3-2 คือ มีชั้นประถมศึกษาตอนต้น 4 ปี ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปี ซึ่งมีหลักสูตรดังนี้

1.1.1 หลักสูตรชั้นประถมศึกษาตอนต้น¹

ให้มีเวลาเรียนสัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่า 5 วัน และตลอดสัปดาห์ให้มีเวลาเรียน 25 ชั่วโมง ในปีหนึ่งให้มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 35 สัปดาห์

อัตราเวลาเรียน

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมงในรอบสัปดาห์
ภาษาไทย	7
สังคมศึกษา	5

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 (พระนคร : ครูสภา, 2516), หน้า 4.

อัตราเวลาเรียน (ต่อ)

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมงในรอบสัปดาห์
วิทยาศาสตร์	3
คณิตศาสตร์	3
พลานามัย	3
ศิลปศึกษา	3
กิจกรรมพิเศษ	1
รวม	25

หมายเหตุ

1. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้สัปดาห์ละ 25 ชั่วโมงนี้ ถือเป็นอัตราบังคับอย่างต่ำ
2. โรงเรียนใดจะสอนวิชาที่ตัดศึกษาหรือภาษาอื่นเพิ่มเติมขึ้นก็อาจทำได้ โดยให้เพิ่มอัตราเวลาเรียนขึ้นจากที่กำหนดไว้สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน
3. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในข้อ 1 และ 2 อาจจะเปลี่ยนแปลงระหว่างหมวดวิชาได้ไม่เกิน 1 ชั่วโมง

1.1.2 หลักสูตรประถมศึกษาตอนปลาย²

ให้มีเวลาเรียนสัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่า 5 วัน และตลอดสัปดาห์ให้มีเวลาเรียน 30 ชั่วโมง ในปีหนึ่งมีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 35 สัปดาห์

อัตราเวลาเรียน

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมงในรอบสัปดาห์
ภาษาไทย	4
ภาษาอังกฤษ	3 หรือ 5
สังคมศึกษา	4
วิทยาศาสตร์	3
คณิตศาสตร์	4
พลานามัย	2
ศิลปศึกษา	2
หัตถศึกษา	8 หรือ 6
รวม	30

หมายเหตุ

อัตราเวลาเรียนภาษาอังกฤษและหัตถศึกษานั้น ถ้าเรียนภาษาอังกฤษ 3 ชั่วโมง ต้องเรียนหัตถศึกษา 8 ชั่วโมง ถ้าเรียนภาษาอังกฤษ 5 ชั่วโมง ต้องเรียนหัตถศึกษา 6 ชั่วโมง

²กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรนโยบายประถมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2503 (พระนคร:คุรุสภา, 2503), หน้า 4.

1.1.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น³

ให้มีเวลาเรียนสัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่า 5 วัน สำหรับสายสามัญ เรียนสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง ส่วนสายอาชีพให้มีเวลาเรียนสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง ในปีหนึ่งให้มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 35 สัปดาห์

อัตราเวลาเรียน

หมวดวิชา	จำนวนชั่วโมงในรอบสัปดาห์	
	สายสามัญ	สายอาชีพ
ภาษาไทย	4	3
ภาษาอังกฤษ	4 หรือ 6	4
สังคมศึกษา	4	2
วิทยาศาสตร์	3	3
คณิตศาสตร์	5	3
พลานามัย	2	1
ศิลปะศึกษา	2	2
ศิลปะปฏิบัติ	5 หรือ 3	-
กิจกรรมพิเศษ	1	-
วิชาชีพ	-	17
รวม	30	35

³กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 (พระนคร : ครูสภา, 2517), หน้า 3.

หมายเหตุ

อัตราเวลาเรียนภาษาอังกฤษ และ ศิลปปฏิบัติ นั้น ถ้าเรียน
 ภาษาอังกฤษ 4 ชั่วโมง ต้องเรียนศิลปปฏิบัติ 5 ชั่วโมง ถ้าเรียน
 ภาษาอังกฤษ 6 ชั่วโมง ต้องเรียนศิลปปฏิบัติ 3 ชั่วโมง

1.1.4 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย⁴

กำหนดให้มีเวลาเรียน สัปดาห์ละ 30 ถึง 35 ชั่วโมง ปีหนึ่งเรียน
 30 ถึง 35 สัปดาห์ แบ่งออกเป็นหมวดวิชาดังนี้

1. ภาษาไทย
2. ภาษาอังกฤษ
3. สังคมศึกษา
4. วิทยาศาสตร์
5. คณิตศาสตร์
6. ภาษาต่างประเทศภาษาที่ 2
7. ศิลปะหรือการช่าง
8. พาณิชยศาสตร์
9. เลขานุการ
10. วิชาชีพ

ในปีการศึกษา 2521 ระบบการศึกษาไทยจะเปลี่ยนจากระบบ 4-3-3-2 เป็น
 ระบบ 6-3-3 คือมีชั้นประถม 6 ปี ชั้นประถมศึกษาตอนต้น 3 ปี และชั้นมัธยมศึกษาตอน-
 ปลาย 3 ปี การวัดผลในระดับมัธยมศึกษาจะเปลี่ยนเป็นแบบหน่วยกิต และจะมีวิชาให้เลือก
 เรียนมากขึ้น

---

⁴กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2503
 (พระนคร:คุรุสภา, 2517), หน้า 3.

ในหลักสูตรประถมศึกษาปี 2521 ได้กำหนดไว้ว่า ตลอดหลักสูตรใช้เวลาเรียน 6 ปี แต่แต่ละปีการศึกษา กำหนดให้เรียน 200 วัน หรือ 1,000 ชั่วโมง⁵

หลักสูตรมัธยมศึกษาปี 2521 ยังไม่เสร็จ แต่ว่าขณะนี้ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้เปลี่ยนการวัดผลการเรียนเป็นแบบหน่วยกิตแล้ว ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518 โดยกำหนดในหลักสูตร ดังนี้⁶

โรงเรียนจะต้องเปิดทำการสอนอย่างน้อย สัปดาห์ละ 5 วัน นักเรียนจะต้องมีเวลาเรียนอยู่ในโรงเรียนไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน จึงจะมีสิทธิรับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้ที่เรียนจบหลักสูตร จะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้อย่างน้อย 10 หน่วยกิต ซึ่งแบ่งเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้

1. หมวดวิชาภาษาไทย
2. หมวดวิชาสังคมศึกษา
3. หมวดวิชาวิทยาศาสตร์
4. หมวดวิชาคณิตศาสตร์
5. หมวดวิชาชีพ
6. หมวดวิชาพลานามัย
7. หมวดวิชาภาษาอังกฤษ
8. หมวดวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2
9. หมวดวิชาศิลปศึกษา
10. หมวดวิชาอื่น
11. หมวดกิจกรรมพิเศษ

⁵กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับร่าง ครั้งที่ 1 (พระนคร:คุรุสภา, 2519), หน้า 4.

⁶กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 (กรุงเทพฯ:แผนกช่างพิมพ์โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร, 2518), หน้า 3.

1.1.5 บุคลากร แบ่งออกเป็น อาจารย์ (staff) และเจ้าหน้าที่ (supporting staff) ซึ่งต่อไปถ้าพบคำว่า staff ให้หมายถึง อาจารย์ และคำว่า supporting staff ให้หมายถึง เจ้าหน้าที่

1.1.5.1 อาจารย์ แบ่งออกเป็น⁷

- และผู้ช่วย
1. อาจารย์ฝ่ายบริหาร ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ
  2. อาจารย์ฝ่ายวิชาการ ได้แก่ อาจารย์หัวหน้าสายวิชา อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ที่สอนวิชาเฉพาะ
  3. อาจารย์ฝ่ายบริการ ได้แก่ อาจารย์แนะแนว อาจารย์บรรณารักษ์ อาจารย์พยาบาล ฯลฯ

1.1.5.2 เจ้าหน้าที่ ได้แก่ เสมียน พนักงาน ภารโรง คนครัว ฯลฯ

1.1.6 งานของอาจารย์ แบ่งออกเป็น

- 1.1.6.1 ด้านการสอน ได้แก่ การสอนประจำและได้รับเชิญไปสอนที่อื่น
- 1.1.6.2 ด้านบริหาร ได้แก่ งานด้านบริหาร อยู่เวร งานประจำชั้น และงานด้านบริการต่าง ๆ

1.1.7 อัตราชั่วโมงสอนประจำ⁸

- 1.1.7.1 อาจารย์ระดับประถมศึกษาสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.1.7.2 อาจารย์ระดับมัธยมศึกษาสอน 16 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
- 1.1.7.3 อาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ไม่มีกำหนดให้สอน จะสอนก็ได้ไม่สอนก็ได้

---

⁷ วิทยุ โสธร, หลักบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช จำกัด, 2516), หน้า 462.

⁸ สอดถามจากเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ.

1.1.8 ขนาดของห้องเรียน⁹

1.1.8.1 ระดับชั้นประถมศึกษา ห้องละไม่เกิน 45 คน แต่จะต้อง ไม่น้อยกว่าห้องละ 20 คน

1.1.8.2 ระดับชั้นมัธยมศึกษา ห้องละไม่เกิน 40 คน แต่จะต้อง ไม่น้อยกว่าห้องละ 20 คน

1.1.9 ขนาดของโรงเรียน

โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 1,000 คน หรือมีตั้งแต่ 30 ห้องเรียนขึ้นไป มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง ที่จะใช้ระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เข้าช่วย ในการบริหารโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนใหญ่ขนาดนี้ปัจจุบันประเทศไทยก็มีแล้ว ดังปรากฏใน สถิติการสำรวจเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2515 ดังนี้

ขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา เฉพาะโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาสาย สามัญ จำแนกตามจำนวนนักเรียน โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 1,000 คน มี จำนวน 120 โรงเรียน¹⁰

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

เพื่อศึกษาข้อมูลของโรงเรียนระบบ 6-3-3 ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสายสามัญ จัดวางระบบข้อมูล ระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์และเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

⁹กระทรวงศึกษาธิการ, หนังสือเวียนที่ 3182/2506 ลงวันที่ 12 ก.พ. 2506, อ้างใน ระบบบริหารโรงเรียน โดยนิสิตปริญญาโท แผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2515, หน้า 37.

¹⁰กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, สภาพการมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2515 (พระนคร:โรงพิมพ์การศาสนา, 2516), หน้า 4.

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลและจัดวางระบบการเก็บข้อมูลเพื่อให้สามารถใช้กับระบบคอมพิวเตอร์ได้

1.3.2 จัดวางระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ให้สอดคล้องกับระบบข้อมูล

1.3.3 สร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นภาษาฟอร์แทรน 4

1.3.4 ทดสอบโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3.5 วิเคราะห์ข้อมูล

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

1.4.1 ได้ทราบถึงหลักการจัดวางระบบการเก็บข้อมูลและหลักการจัดวางระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.4.2 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นสามารถใช้วิเคราะห์การบริหารการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา สายสามัญได้

1.4.3 ผลของการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษา ในการจัดสรรงบประมาณ และการปรับปรุงงานคานนี้

1.4.4 จะเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้